

2016-02-20 – KS ber maj 2016

GRANSKNINGSUTLÅTANDE – Laxå kommun

LIS – tematiskt tillägg till översiktsplan

Askersund, Laxå och Lekeberg kommuner

Sammanställning av yttranden inkomna under
granskningstiden 29 juni – 3 november 2015
och som berör Laxå kommun
kommentarer till dessa samt
eventuell påverkan på förslaget till tematiskt tillägg

Remisstiden har förlängts för samtliga remissinstanser till 3 november 2015

LÄSANVISNING

Denna samrådsredogörelse innehåller endast yttranden som berör Laxå kommun. Dels yttranden som helt eller delvis tar upp områden eller förhållanden i Lekebergs kommun, dels yttranden som tar upp frågor som är gemensamma för samtliga tre kommuner. Motsvarande samrådsredogörelser finns för de båda andra kommunerna, Askersund och Lekeberg.

Yttrandena har grupperats så att kommuner, organisationer, privatpersoner, etc finns samlade i anslutning till varandra. I övrigt gäller en löpande numrering av respektive yttrande. Efter respektive yttrande finns kommunens kommentar till detta yttrande och en notering ifall innehållet medför någon förändring i förslaget till tematiskt tillägg till översiktsplanen (ÖP) eller inte.

Tematiskt tillägg till ÖP förkortas TÖP i denna handling.

I kolumnen "Påverkan på TÖP" beskrivs endast om yttrandet innebär en förändring i TÖP-förslaget eller inte och i så fall vilken typ av förändring det är.

Det kan vara:

- ett nytt LIS-område
- ett LIS-område utgår
- en ny bedömning
- en ny karta

Det kan vara justering eller komplettering av:

- en bedömning (av LIS-område)
- den beskrivande texten (benämns bara text)
- en karta
- MKB:n

Innehållsförteckning

1. Länsstyrelsen.....	3
2. Trafikverket.....	8
3. Försvarsmakten.....	10
4. Svenska Kraftnät.....	12

Yttrande 1 – Länsstyrelsen Örebro län

Länsstyrelsen
Örebro län

Camilla Lund
Direkt: 010-224 84 72
camilla.lund@lansstyrelsen.se

ANKOM

2015-11-10

GRANSKNINGSYTTRANDE
2015-11-09 Dnr: 401-4600-2015

1(4)

Lekebergs kommun
Kommunstyrelsen
716 81 FJUGESTA

Tematiskt tillägg till översiktsplan avseende LIS (landsbygdsutveckling i strandnära lägen), Lekebergs kommun

Det tematiska tillägget till översiktsplanen (TÖP) har överlämnats till Länsstyrelsen i enlighet med 3 kap. 25 § plan- och bygglagen (PBL). Länsstyrelsen har beretts tillfälle att lämna synpunkter.

Länsstyrelsens granskningsyttrande ska enligt 3 kap. 20 § PBL redovisas tillsammans med översiktsplanen. Om Länsstyrelsen inte har godtagit planen i en viss del ska det anmärkas i planen.

Länsstyrelsens sammanfattande synpunkter

Länsstyrelsen anser att TÖP:en är väl genomarbetad och kan fungera som ett bra underlag vid kommande planläggning, lovgivning och övrigt beslutsfattande inom området. Länsstyrelsen anser att synpunkterna som framfördes vid samrådet till stora delar har beaktats och tillgodosetts i planen. Länsstyrelsen har dock några kvarstående synpunkter gällande LIS-områdenas lämplighet som redovisas nedan.

Länsstyrelsens synpunkter kan sammanfattas i nedanstående punkter:

1. Länsstyrelsen bedömer att LIS-områdena 3-10 är lämpliga områden för LIS.
2. Länsstyrelsen bedömer att delar av LIS-områdena 1 och 2 är lämpliga områden för LIS.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

Totalt 41 områden pekas ut som lämpliga för LIS i Lekeberg, Laxå och Askersunds kommuner varav 10 områden ligger i Lekebergs kommun.

Länsstyrelsen har i sin granskning av de föreslagna LIS-områdenas lämplighet utgått ifrån de kriterier som anges för LIS i 7 kap. 18 e § miljöbalken (MB) samt utifrån det som anges gällande landsbygdsutveckling i proposition 2008/09:119. Med åtgärder som främjar

Länsstyrelsen
Örebro län

GRANSKNINGSYTTRANDE

2015-11-09

Dnr: 401-4600-2015

landsbygdsutvecklingen avses i propositionen bl.a. sådana åtgärder som långsiktigt kan antas ge positiva sysselsättningseffekter och som kan bidra till att upprätthålla serviceunderlaget i landsbygder. Sådana situationer kan enligt propositionen exempelvis uppstå i samband med etablering av en turistanläggning för en verksamhet där tillgång till stränder är en förutsättning eller åtminstone en avsevärd fördel. Det kan även tänkas handla om tillkomsten av bostäder för permanent- och fritidsboende i syfte att upprätthålla ett ekonomiskt och personellt underlag för olika former av kommersiell och offentlig service.

I propositionen anges även att en restriktivare syn bör gälla i fråga om områden som har stora värden för djur- och växtlivet eller för allmänhetens friluftsliv. Även i rapporten *Hantering av områden för landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS) i Örebro län*, framtagen av Länsstyrelsen i Örebro län år 2010, anges att områden med dokumenterat höga naturvärden bör undvikas även om de saknar formellt skydd eftersom de har stor betydelse för växt- och djurlivet och därmed strandskyddets syften.

Länsstyrelsen har även i sin granskning beaktat om riksintressen enligt 3 och 4 kap. MB tillgodoses i planförslaget. I ovan nämnda rapport anges exempelvis att LIS bör undvikas i riksintresseområden enligt 3 kap. MB för naturvärden, friluftslivet och kulturmiljövärden när det finns en koppling till vatten i värdebeskrivningen.

Lämpliga områden för LIS

Länsstyrelsen bedömer att följande områden utgör LIS-områden där bebyggelse och exploatering kan prövas enligt kriterierna i 7 kap. 18 d § MB:

- LIS-område 3, Vekhyttan – Vekhytteån/Lillån
- LIS-område 4, Hidingebro – Svartån
- LIS-område 5, Kvistbro/Gropen – Svartån
- LIS-område 6, Mullhyttan – Lillån/Mullån
- LIS-område 7, Långvassen – Multen
- LIS-område 8, Trumön – Gammelhyttan – Multen
- LIS-område 9, Torhyttan – Multen
- LIS-område 10, Hemsjöstrand – Stora och Lilla Hemsjön

Delvis lämpliga områden för LIS

Länsstyrelsen bedömer att delar av följande områden utgör LIS-områden där bebyggelse och exploatering kan prövas enligt kriterierna i 7 kap. 18 d § MB:

3(4)

GRANSKNINGSYTTRANDE

2015-11-09

Dnr: 401-4600-2015

LIS-område 1, Lillsjöstrand – Lillsjön

Området ligger relativt avsides i Kilsbergsskogen utan närhet till kollektivtrafik och ca 8 km från Lekhyttan där visst dagligvaruutbud finns samt ca 1 mil från Lanna/Hidinge där skolor och fritidsverksamhet finns. Kommunen bedömer att området har en begränsad exploateringspotential avseende bostäder då det har ett något isolerat läge.

Länsstyrelsen bedömer att en utveckling av befintlig camping- och besöksverksamhet kan prövas enligt kriterierna i 7 kap. 18 d § MB inom den östra delen av det föreslagna LIS-området, dvs. i den del där camping- och besöksverksamhet redan finns. Kompletterande bostadsbebyggelse i den västra delen av LIS-området bedöms dock inte bidra till landsbygdsutveckling på det sätt som avses i proposition 2008/09:119. Utpekande av LIS-område i den västra delen av området bedöms därmed inte vara förenligt med kriterierna i 7 kap. 18 e § MB.

LIS-område 2, Lekhyttan – Lekhytteån

LIS-området är beläget vid Lekhytteån som är ett mindre vattendrag som p.g.a. sina höga naturvärden inte är undantaget från strandskydd. En stor del av LIS-området berörs av riksintresse för naturvärden. I värdebeskrivningen till riksintresset finns bl.a. en koppling till vatten då ån med reproducerande flodpärlmusslor omnämns. Lekhyttans bergsmansby med omgivande odlingslandskap är utpekade som riksintresseområde för kulturmiljövården. Byn har uppstått i anslutning till den hytta som låg vid vattendraget. Riksintressets värde består i kopplingen mellan vattendraget, bebyggelse och odlingslandskap. Länsstyrelsen bedömer att det är möjligt att göra viss komplettering med nya byggnader i Lekhyttans by utan att det leder till påtaglig skada på riksintresset. Det handlar dock om en mycket begränsad komplettering där särskilda krav på placering och utformning är en förutsättning för att de kulturhistoriska värdena i miljön inte ska påverkas negativt.

Inom det föreslagna LIS-området finns redan viss bebyggelse. Kompletterande bebyggelse och utveckling av verksamheter bedöms kunna prövas i den västra och i den östra delen av LIS-området, dvs. i de delar av området där bebyggelse redan finns, enligt kriterierna i 7 kap. 18 d § MB. Den mellersta delen av LIS-området utgörs av ett öppet odlingslandskap av vall- eller ängskaraktär och är utifrån landskapsbildssynpunkt inte lämplig att bebygga. Området bedöms ha höga natur- och kulturvärden och för att tillgodose strandskyddets syften långsiktigt bör det inte

Länsstyrelsen
Örebro län

GRANSKNINGSYTTRANDE

2015-11-09

Dnr: 401-4600-2015

bebyggas. Utpekande av LIS-område i denna del bedöms därmed inte vara förenligt med 7 kap. 18 e § MB.

Översvämning

För LIS-område 4 och 5 anges *"Undantaget direkt intill stranden ligger marken med god marginal över den nivå där risk för översvämning skulle föreligga."* Länsstyrelsen vill uppmärksamma att detta inte stämmer då södra delen av LIS-område 4 samt delar av LIS-område 5 översvämmas av 100-årsflödet, vilket behöver framgå i beskrivningarna till LIS-områdena.

I detta ärende har länsrådet Kjell Unevik beslutat. I handläggningen av ärendet har också bitr. länsarkitekt Lena Lundkvist, naturvårdshandläggare Marie Larsson, vattenvårdshandläggare Christian Brun, antikvarie Anders Kritz, Raoul Hjærtström och Mia Geijer samt samhällsplanerare Helena Siegert deltagit och samhällsplanerare Camilla Lund varit föredragande.

Kjell Unevik

Camilla Lund

Kommentar till yttrande nr 1, Länsstyrelsen Örebro län

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på ÖP
LIS-område 1 Hasselfors – Teen/Svartån	Kompletterande uppgifter om översvänningsbenägna ytor läggs in.	Komplettering text.
LIS-område 2 Hasselfors–Sundet - Toften	Kompletterande uppgifter om översvänningsbenägna ytor läggs in.	Komplettering text.
LIS-område 9 Herrgårdsfallet - Skagern	Länsstyrelsen framhåller värdet av det oexploaterade området mellan vägen och stranden i södra delen av LIS-området. I LIS-dokumentet görs exakt samma värdering och det poängteras att detta område ska lämnas orört. Ytorna öster om vägen, vilka inte behandlas i länsstyrelsens yttrande, utgörs av produktionsskog med litet eller inget värde för strandskyddets syften. Ny bebyggelse här skulle vara att föredra ur strandskydds- och landskapsbildssynpunkt jämfört med ytorna med stengärdesgården närmast norr om Järnbäcken. Kommunen vidhåller att nämnda område söder om Järnbäcken, på östra sidan bäcken, faller väl inom ramen för LIS-kriterierna. LIS-området behålls oförändrat.	Ingen ändring.
LIS-område 14 Sannerud - Unden	Kommunen anser att den norra delen av LIS- området är en naturlig del av Sanneruds samhälle som måste ges möjlighet att utvecklas och att strandskyddets syften, och med hänsyn till de riksintressen som berörs, kan tillgodoses med de hänsynstaganden och begränsningar som redovisas i LIS-dokumentet. LIS-området behålls oförändrat.	Ingen ändring.
Översvänningsrisk	Samtliga områden där översvämning särskilt måste beaktas markeras med en symbol på kartan. Det finns idag inte underlag som på ett säkert sätt kan peka ut mer exakt vilka ytor som berörs, Kompletterande studier får därför göras vid kommande planering eller andra åtgärder vilket redan framgår i texten.	Komplettering karta
Generellt risker och störningar	LIS-områden där risk för ras och skred, buller samt förorenad mark bör beaktas ges också motsvarande symboler på respektive karta.	Komplettering karta

Yttrande 2 – Trafikverket

Trafikverket - Granskning Tematiskt tillägg till översiktsplan avseende LIS för kommunerna Askersund, Laxå och Lekeberg

Från: erica.lofqvist@trafikverket.se [mailto:erica.lofqvist@trafikverket.se]

Skickat: den 15 oktober 2015 14:06

Till: kommun@laxa.se; kommun@askersund.se; Information Lekeberg <infolekeberg@Lekeberg.se>

Kopia: camilla.lund@lansstyrelsen.se

Ämne: Tematiskt tillägg till ÖP för kommunerna, Askersund, Laxå och Lekeberg

TRV 2015/62854

Granskning Tematiskt tillägg till översiktsplan avseende LIS för kommunerna Askersund, Laxå och Lekeberg

Trafikverket har under samrådsskedet yttrat sig över förslaget och i detta skede inga nya synpunkter eller kommentarer att tillföra.

Med vänlig hälsning

Erica Löfqvist

Samhällsplanerare

erica.lofqvist@trafikverket.se

Direkt: 010-124 42 81

Trafikverket

Box 1140

631 80 Eskilstuna

Besöksadress: Tullgatan 8

Telefon: 0771-921 921

www.trafikverket.se

Kommentar till yttrande nr 2, Trafikverket

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på ÖP
Allmänt	Kommunen har kommenterat Trafikverkets synpunkter efter samrådsskedet och har inget ytterligare att tillföra.	Ingen ändring

Yttrande 3 – Försvarsmakten

FÖRSVARSMAKTEN
HÖGKVARTERET

Yttrande

Datum
2015-09-03

Beteckning
FM2015-16355:2 Sida 1 (1)

Ert tjänsteställe, handläggare

Kenneth Berglund, Rolf Wedding,
Sydnärkebygg

Vårt tjänsteställe, handläggare

PROD INFRA Camilla Bramer, 08-7889587,
camilla.bramer@mil.se

Ert datum

Er beteckning

Ej angivet

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Granskning, tillägg till översiktsplan avseende LIS för Askersund, Laxå och Lekeberg kommuner, Örebro län

Försvarsmakten har inget att erinra i rubricerat ärende.

Bramer, Camilla

Tj.f. delprocessledare fysisk planering, produktionsledningens infrastrukturavdelning

Handlingen är fastställd i Försvarsmaktens elektroniska dokument- och ärendehanteringssystem.

Sändlista

Laxå kommun
Askersunds kommun
Lekebergs kommun

kommun@laxa.se
kommun@askersund.se
information.lekeberg@lekeberg.se

För kännedom

Länsstyrelsen Örebro län

orebro@lansstyrelsen.se

(CBR)

Postadress

Högkvarteret
107 85 Stockholm

Besöksadress

Lidingövägen 24

Telefon

08-788 75 00

Telefax

08-788 77 78

E-post, Internet

exp-hkv@mil.se

www.forsvarsmakten.se/hkv

Kommentar till yttrande nr 3 – Försvarsmakten

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på ÖP
Allmänt	-	-

Yttrande 4 – Svenska Kraftnät

Koncessioner och kommunikation
Planhandläggare
Jens Knutsson
010-475 82 10
jens.knutsson@svk.se

Länsstyrelsen Örebro län
orebro@lansstyrelsen.se
helena.siegert@lansstyrelsen.se

LAXÅ KOMMUN
KS/KF

2015-02-10

2014/2424

YTTRANDE

Dnr KS 2012.273
Dnr.pl. 212

Yttrande angående tematiskt tillägg till översiktsplan avseende LIS för kommunerna Askersund, Lekeberg och Laxå

Ert diarienummer: 401-7054-2014

Svenska kraftnät har tagit del av handlingarna för rubricerat ärende och har följande synpunkter:

1 Nuläge

Svenska kraftnät har följande kraftledningarna i de respektive kommuner:

- Askersunds kommun, två 400 kV-ledningar och SydVästlänken – 400 kV-växelströmsledning som planeras tas i drift under första kvartalet 2015.
- Lekebergs kommun, två 400 kV-ledningar och en 220 kV-ledning.
- Laxå kommun, en 400 kV-ledning och en 220 kV-ledning.

2 Svenska kraftnäts magnetfältspolicy

Svenska kraftnät följer de försiktighetsprinciper som Strålsäkerhetsmyndigheten tillsammans med Arbetsmiljöverket, Boverket, Elsäkerhetsverket och Folkhälsomyndigheten, rekommenderar.

844021_02_1112 01/08

SVENSKA KRAFTNÄT

BOX 1200
172 24 SUNDBYBERG
STUREGATAN 1

WWW.SVK.SE
REGISTRATOR@SVK.SE

TEL 010 475 80 00
FAX 010 475 89 50

1/3

Svenska kraftnäts tillämpning av ovannämnda myndigheters rekommendationer har resulterat i en policy för magnetfältsnivåer. Vid all nyprojektering av 220 kV- och 400 kV-växelspänningsledningar i det svenska stamnätet tillämpar Svenska kraftnät en magnetfältspolicy som innebär att vi utgår från 0,4 mikrotlesla som högsta magnetfältsnivå vid bostäder eller där människor vistas varaktigt.

I samband med att tillstånd omprövas för våra växelspänningsledningar vidtar vi ofta åtgärder för att minska magnetfälten eller erbjuder oss att köpa fastigheter som står så nära ledningen att magnetfältet överstiger 4,0 mikrotlesla.

Mer information om Svenska kraftnät och magnetfält finns på vår hemsida, svk.se.

3 Slutsats

Svenska kraftnät har ledningsrätt för kraftledningarna som är av betydelse för rikets elförsörjning. Ledningsrätten innebär att åtgärder/verksamheter som på något sätt inskränker Svenska kraftnäts verksamhet, inte får vidtas på fastighet som belastas av ledningsrätten.

Svenska kraftnät önskar att kommunerna tar motsvarande hänsyn vid planering av ny bebyggelse invid befintliga och planerade stamnätledningar som Svenska kraftnät gör vid byggnation av nya ledningar. För att säkerställa att Svenska kraftnäts magnetfältspolicy uppfylls ska ny bebyggelse där människor vistas varaktigt placeras minst 80 meter från en 220 kV-ledning respektive 130 meter från en 400 kV-ledning. Dessa avstånd är baserade på maximerat årsmedelströmvärde och är att anse som en rekommendation till beslutande myndighet. Vi vill förtydliga att de avstånd vi angett på 80 respektive 130 meter gäller då det är en ledning. För avstånd utifrån en lednings faktiska årsmedelströmvärde krävs en magnetfältsberäkning. Svenska kraftnät utför beräkningar för sina egna ledningar utifrån magnetfältspolicyen, det vill säga 0,4 mikrotlesla.

Ur ett elsäkerhetsperspektiv regleras avståndet mellan kraftledningar och olika verksamheter i Elsäkerhetsverkets föreskrifter ELSÄK-FS 2008:1 med ändring ELSÄK-FS 2010:1.

Invid en kraftledning sker en elektrostatiske uppladdning av föremål och personer som uppehåller sig i luftledningens närhet. Därför rekommenderar Svenska kraftnät att alla

metalliska byggnadsdelar som är exponerade för kraftledningens elektromagnetiska fält ska skyddsjordas inom ett område av 20 meter från kraftledningens närmaste spänningssatta del.

Svenska kraftnät ser gärna att våra ledningar synliggörs i aktuellt tillägg till översiktplan och kan på begäran skicka er en karta.

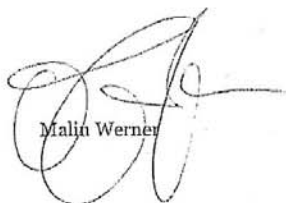
Så länge våra rekommendationer beaktas och planering och projektering sker i samarbete med Svenska kraftnät, har vi inga invändningar mot aktuell tillägg till översiktplan.

För ytterligare information rörande Svenska kraftnäts framtida planer för stamnätet för el hänvisar vi till *Perspektivplan 2025*. Detta dokument finns publicerat via vår hemsida:

http://www.svk.se/Global/02_Press_Info/Pdf/20130429-Perspektivplan2025.pdf

Detta yttrande har beslutats av avdelningsdirektören Malin Werner efter föredragning av samhällsplanerare Jens Knutsson.

Med vänliga hälsningar

Malin Werner

Jens Knutsson

Information angående remisser till Svenska kraftnät

Svenska kraftnät önskar att ni vid remittering av kommande ärenden sänder fullständigt material till oss via: registrator@svk.se alternativt till: Svenska kraftnät, Box 1200 172 24 Sundbyberg

Kommentar till yttrande nr 4 – Svenska Kraftnät

Rubrik/område	Kommentar	Påverkan på ÖP
Allmänt	Syftet med LIS-områden är att öppna vissa begränsade landsbygdsområden för bebyggelse eller andra verksamheter som annars skulle ha begränsade exploateringsmöjligheter på grund av strandskyddslagstiftningen. Även inom LIS-områden ska hänsyn tas till andra intressen, krav och riktlinjer på samma sätt som andra platser som exploateras. Det gäller även elnät med tillhörande anläggningar.	Ingen ändring.
LIS-område 2 Hasselfors- Sundet - Toften	Området tangeras av en kraftledning i norr. Uppgiften förs in under rubriken Risk och störningar men medför i övrigt, med hänvisning till resonemang ovan, ingen förändring av LIS-området.	Komplettering text.